

og Udtryk Barnet efterhaanden vænner sig til at optage; især naar der er en ubelig eller mindre duelig Lærer, hvoraf der desværre ikke findes saa faa, vil denne Fare være stor. Thi naar man har et tydsk Ord, der er eenslydende med et danskt, skjøndt der er Forskjel i Betydelsen, griber den Lærer, der er mindre dygtig, det danske Ord, der er eenslydende med det tydske, til at oversætte dette med og fordærver derved Barnets danske Sprogands. Den høitærede Minister har gjort opmærksom paa med Hensyn til Tydsk, at de tydske Stile, der leveres ved Examinerne, vise just ikke overdreven Dygtighed i Tydsk. Ja, det kan nu gjerne være, men jeg mener heller ikke, at man skal see Tydskunderviisningens Indflydelse i den tydske Stil. Nei, tværtimod, man skal see den i den danske Stil. Der vil det nok vise sig, at den lidlige Besskæftigelse med et fremmed Sprog har ført mange Tydskagtigheder ind, som i det enkelte Tilfælde maaskee kunne passere, men som i det Hele taget ere fordærvelige for vort Sprog. At det danske Sprogs Reenhed staaer høit hos den yngre Slægt, har jeg ikke hørt Nogen sige; som kjender til Sagen, men jeg har bestandig hørt Klage over, at de unge Mennesker ingenlunde i det danske Sprog udtrykke sig altså correct. Vi behøve blot at tage flere af vore meget læste Blade for os, for, naar man har Sprogands, hvert Dieblit at stødes over den Tydskhed, som det gaaer heelt glat for Pennen at skrive ned, hvilket efterhaanden medfører, at Sproget ledes hen i dette fordærvelige Spor. Det er Faren ved at give den tydske Underviisning den store Udstrækning, som den nu har, og denne Fare bliver endnu større, idet det skal prøves, hvorvidt Eleverne ere komne i denne Underviisning, ved, at de skrive tydsk Stil. Der forlanges jo en saadan. I Plaanen staaer rigtignok en let tydsk Stil; men denne lette tydske Stil er efterhaanden bleven til en temmelig svær; det er maaskee en vanskelig Sag for dem, der opgive den, at bedømme, hvad der er let og svært i et Sprog, som de selv ere saa fortrolige med, som de nødvendigviis maae være. Der forlanges som sagt ikke en let tydsk Stil; men en temmelig svær, og derved maa nødvendigviis Fordringerne i Skolen til den tydske Underviisning være blevne

større. Men deraf, at Stilen opgives sværere, er det ogsaa let at forklare, hvad den høitærede Minister har gjort opmærksom paa, at de, der gaae op til Examen, levere en temmelig ringe Stil.

Der er saaledes med Hensyn til Modersmaalets og de beslægtede Sprogs Stilling i vort Underviisningsvæsen sikkert meget at gjøre godt og meget at indvinde paany, og naar nu den høitærede Minister, som han har lovet, tager hele Underviisningsvæsenet under sin Overveielse; hvad jeg meget glæder mig til, haaber jeg heller ikke, at han vil undlade at tage fortrinsviis Hensyn til de nordiske Sprog.

Schiern: Jeg ønsker at gjøre en Erindring med Hensyn til et Udtryk, som den ærede Interpellant brugte, idet jeg iøvrigt bemærker, at jeg i ret Meget sympathiserer med hans Børespørgsel.

Den ærede Interpellant talte om, at han vel kunde vide, hvilken Modstand Sagen vilde møde fra „den latinske Side“. Dette er et nyt Vidnesbyrd om, hvorledes man kan misbruge Ordet „latinsk“. Hvem var det, den ærede Interpellant anførte som sine Autoriteter, som dem, der havde forfægtet den af ham hævdede Grundsætning? Det var Professorer ved Universitetet, Bestyrere for Borgerhøjskoler, Overlærere i Nykjøbing, alle Mænd, der udgik fra denne „latinske“ Side. Og hvilke vare de Skrifter, han nævnte? Det var Universitetsprogrammer og Universitetstidsskrifter, altså Skrifter, der ogsaa udgik fra den „latinske“ Side. Dengang den ærede Interpellant talte om den gamle Folkelitteratur, som han saa stærkt prisste, kom han ogsaa til at høre, at Folket havde ikke hidtil her holdt den oppe; men at kun Lærde havde sysslet med den, men ogsaa disse Lærde hørte jo netop til den latinske Side. Jeg troer, at naar den Idée, hvorfor han nu har gjort sig til Talsmand, ikke tidligere i denne Sal har, for at jeg skal gjentage hans Udtryk, fundet nogen „Lærer“, har det været af heelt andre Hensyn end af Modstand fra den latinske Side. Medens nemlig andre Lande, andre parlamentariske Forsamlinger, have seet Spørgsmaalet om den høiere videnskabelige Underviisnings rigtigste Indretning afgive det